

Lausuntopyyntö STM 2015

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Silja Mäkelä

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Nimi	Asema organisaatiossa	Matkapuhelin	Sähköposti
Silja Mäkelä	ympäristöterveyskeskuksen johtaja	044 440 6551	silja.makela@phsotey.fi

4. Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimituksessa

Vastaajien määrä: 1

27.01.2016
----

5. Toimielimen nimi

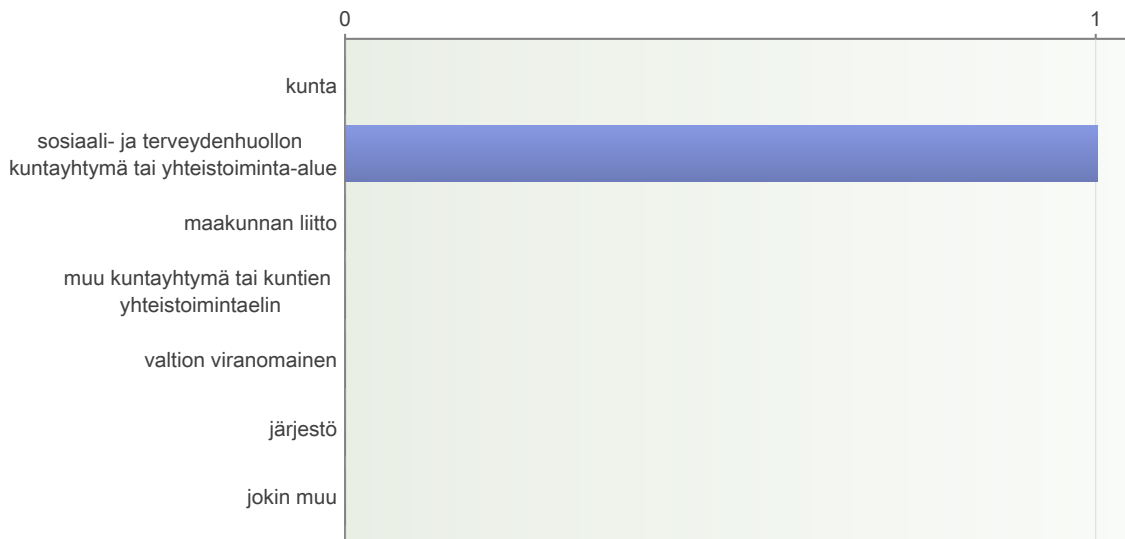
Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän hallituksen jaosto

6. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

7. Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa

Ei vastauksia.

8. 1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Vastaajien määrä: 1

9. 2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymän ympäristöterveyskeskus tuottaa ympäristöterveydenhuollon palvelut kahden kunnan osalta yli maakuntarajan. Mikäli olemassa oleva toimintajärjestelmä ylittää maakunnan rajat ja maakuntien rajalla olevat kunnat haluavat tukeutua palveluiden järjestämisessä olemassa olevaan järjestelmään tulisi itsehallintoalueiden muodostamisessa noudattaa kuntien tahtoa. Ympäristöterveydenhuollon valvonta-alueen tulee kuitenkin noudattaa itsehallintoalueen aluejakoa.

10. 3. Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille: Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Ei vastauksia.

11. 4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

12. 5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Ei vastauksia.

13. 6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveysterveystoimet muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia

Ei vastauksia.

14. 7. Itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä. Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Ei vastauksia.

15. 8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Ei vastauksia.

16. 9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Ei vastauksia.

17. 10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Vastaajien määrä: 1

- Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän hallituksen jaosto (myöhemmin jaosto) katsoo, että ympäristöterveydenhuollon tehtävät tulisi hallituksen linjauksen mukaisesti siirtää muodostettavien itsehallintoalueiden järjestyttäväksi. Jaosto pitää tärkeänä, että itsehallintoalueille siirretään koko ympäristöterveydenhuollon tehtäväkokonaisuus. Lisäksi itsehallintoalueille olisi tarkoituksenmukaista siirtää nykyisten aluehallintovirastojen vastuulla olevat eläinten terveyden- ja hyvinvoinnin valvontatehtävät, elintarvikevalvonnan tehtävät sekä alkoholivalvonnan tehtävät.

Perustelut:

Hallituksen linjauksen mukaisesti itsehallintoalueille siirrettäväksi sopivia ovat tehtävät, joita laki nykyisinkin velvoittaa hoitaman kuntaa laajemmilla alueilla kuntien lakisääteisessä yhteistyössä. Ympäristöterveydenhuolto on em. linjauksen mukainen tehtävä.

Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän ympäristöterveyskeskus on ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue, joka tuottaa ympäristöterveydenhuollon palvelut 11 kunnan alueella. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat kaikki Päijät-Hämeen alueen kunnat Lahden kantakaupunkia lukuun ottamatta sekä Myrskylän ja Pukkilan kunnat Uudenmaan maakunnasta. Eläinlääkäripäivystys on organisoitu koko maakunnan (käsittäen myös Lahden kaupungin) sekä Myrskylän ja Pukkilan alueella. Ympäristöterveyskeskuksen toimialue vastaa nykyisellään lähes maakuntajaon pohjalta muodostettavaa itsehallintoaluetta ja osin jopa ylittää sen. Ympäristöterveyskeskuksen toiminta on käynnistynyt vuonna 2007 ja saadut kokemukset nykyisen kaltaisesta yksiköstä tukevat näkemystä, että ympäristöterveydenhuollon tehtävät tulisi järjestää isommissa yksiköissä. Ympäristöterveyskeskuksessa ympäristöterveydenhuollon palvelut on pystytty tuottamaan asiantuntevasti ja kustannustehokkaasti. Myös valtakunnallisesti saadut kokemukset ympäristöterveydenhuollon tehtävien siirtämisestä laajempien ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden järjestettäväksi ovat olleet myönteisiä. Suuremmissa valvontayksiköissä toteutuu valvonnan yhdenmukaisuus, asiantuntevuus sekä henkilöstön osaamisen vahvistaminen. Myös ympäristöterveydenhuollon ammattitaitoiseen johtamiseen panostaminen toteutuisi parhaiten itsehallintoalueilla.

Jaosto katsoo, että ympäristöterveydenhuolto on laajaa erityisosaamista vaativa tehtävä, joka on osa ennaltaehkäisevää kansanterveystyötä. Kokemukset toiminnasta ja yhteistyöstä sosiaali- ja terveysyhtymän yhtenä toimialana ovat olleet erittäin myönteiset. Erityisen tärkeää kiinteä yhteistyö sosiaali- ja terveydenhuollon organisaation kanssa on erilaisissa häiriötilanteissa, jolloin yhteistyön sujuvuus on erityisen kriittistä.

Toimialan laaja-alaisuudesta johtuen sillä on myös monia muita yhteistyötahoja, esim. ympäristönsuojelu, kunnan tekninen toimi ja rakennusvalvonta sekä pelas-tustoimi, joiden kanssa ympäristöterveyskeskus tekee kiinteää yhteistyötä. Kuntalaisten terveyden turvaamiseksi olisi tulevaisuuden organisoitumisella tärkeää vahvistaa ympäristöterveydenhuollon itsenäistä roolia oman alansa asiantuntijana, jonka erityisosaaminen on arvokasta myös yhteistyötahoille ja päätöksentekijöille. Ympäristöterveydenhuollon tehtävien siirtäminen itsehallintoalueille osana perusterveydenhuoltoa mahdollistaa toimialan kehittämisen tähän suuntaan. Elinympäristön, ihmisten ja eläinten terveys on jatkuvassa, tiiviissä vuorovaikutuksessa keskenään. Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on ennaltaehkäistä ja poistaa elinympäristöstä aiheutuvia terveyshaittoja sekä edistää eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Ympäristöterveydenhuolto (elintarvikevalvonta, eläinlääkintähuolto, terveydensuojelulain valvonta, tupakkalain valvonta sekä lääkelain tietyt tehtävät) on yksi kokonaisuus, jonka osa-alueet tukevat toisiaan sekä kokonaisvaltaisessa valvonnassa että osaamisen kehittämisessä. Ympäristöterveydenhuollon kokonaisuus tulee säilyttää myös siirrettäessä tehtävät itsehallintoalueille. Kokemuksen mukaan myös valvontakohteiden kuormitusta vähentää asiointi yhden viranomaisen kanssa useampien kohteen toimintaan liittyvien velvoitteiden osalta.

Aluehallintoviraston alkoholivalvonnan tehtävät kohdistuvat elintarvikehuoneistoihin, jotka ovat kunnan elintarvikevalvontaviranomaisen valvonnassa. Valvontatehtävien keskittäminen itsehallintoalueille olisi tästä näkökulmasta tarkoituksenmukaista.

Kuntien ja aluehallintoviraston valvontatehtävät eläinten terveyden- ja hyvinvoinnin valvonnassa sekä elintarvikevalvonnassa ovat samankaltaisia ja ne olisi järkevää yhdistää. Tehtävien siirtäminen itsehallintoalueille myös poistaisi nykyisen eläinlääkintähuollon valvontatehtävien hoitamiseen liittyvän jäykän ja työllistävän laskutusmenettelyn yhteistoiminta-alueiden ja aluehallintovirastojen väliltä.

HUOM!

Päätös lausunnon sisällöstä (kohdat 1,2 ja 10) syntyi äänestyksen jälkeen. Hallituksen jaoston jäsen Vesa Järvinen jätti päätöksestä kirjallisen eriävän mielipiteen, joka kuuluu seuraavasti: "Ympäristöterveydenhuollon pitää pysyä osana sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa." lauseen pitäisi korvata lausunto

kokonaisuudessaan, koska lausunnon antoi Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän hallituksen jaosto.

18. 11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntiin jäävien tehtävien välinen yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Ei vastauksia.

19. 12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Ei vastauksia.

20. 13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Ei vastauksia.